



231.0.4 x  
อ นุ ส า ร

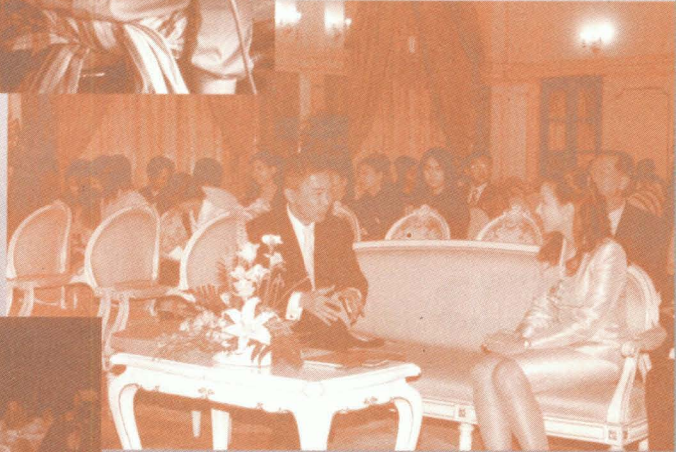
# ด ม ศึ ก เชา

ISSN 0125-2461 ปีที่ 28 ฉบับที่ 287 พฤษภาคม 2545

## โครงการ "เยาวชนรุ่นใหม่

## ใส่ใจบ้านเมือง"

โครงการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน  
และเศรษฐกิจฐานราก



ผลการดำเนินงาน  
ในปีงบประมาณ 2545

ของ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย



อนุสาร

# จดหมายเหตุ

ISSN 0125-2461

ปีที่ 28 ฉบับ 287 / พฤษภาคม 2545

เอกสารเผยแพร่ ของ ทบวงมหาวิทยาลัย

## สารบัญ

### เรื่อง

- \* ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2545 ของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
- \* โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
- \* โครงการ "เยาวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจบ้านเมือง"
- \* ประมวลภาพภารกิจผู้บริหาร

### หน้า

3  
14  
17  
21

### ที่ปรึกษา

ศ.วรงค์ อ้นทรศร  
รศ.สงคราม เหลืองทองคำ  
นายสุชาติ เมืองแก้ว  
ศ.สมศักดิ์ อัครโทวงศ์  
นางพัชรี ทิทยชวาล

### บรรณาธิการ

นายกมล ศรีประสารณ์

### กองบรรณาธิการ

นางสาวปิยาณี วิริยานนท์  
นายธนุพล อุ่นจินดามณี  
นางสาวจรินทร์ ธนาศิลป์กุล  
นางปราณี ชื่นอารมภ์  
นางสาวชุลีกร กุบุญเจริญไชย  
นายพรชัย ลิกธิมันท์  
นายบุญคง สีเสน  
นายจรัส เล็กเกาะทวด  
นายอุดมศักดิ์ ศรีแก้ว  
นายวิรัตน์ มานะมุติ  
นายประมวลศักดิ์ เจริญยิ่ง

### เจ้าของ

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย โทร. 02-245-8323 Fax 02-245-8323, 02-245-8930

### ผู้โฆษณา

นางสาวปิยาณี วิริยานนท์

### พิมพ์ที่

บ.ประชาอุทิศการพิมพ์ จก. โทร. 02-539-5183-4, 02-539-9113-4



## การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ในปีงบประมาณ 2545 ในรอบ 6 เดือน (ตุลาคม 44 - มีนาคม 45) ของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย มีภารกิจหลักในด้านการสนับสนุน ส่งเสริม ประสาน บริการ รวมทั้งกำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ให้สามารถดำเนินการกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการผลิตบัณฑิตออกสู่สังคมและตลาดแรงงาน การวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศและบุกเบิกแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ การบริการทางวิชาการแก่สังคม รวมถึงการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศและมีมาตรฐานทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนปฏิบัติการโดยยึดตามกรอบนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยและนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามภาระหน้าที่ แผนงาน และงบประมาณที่ได้รับ รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล โดยมีผลการดำเนินงานในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมาในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ดังนี้

### 1. ด้านนโยบายและแผนอุดมศึกษา

#### 1.1 โครงการเงินอุดหนุนสนับสนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

##### ผลการดำเนินการในช่วง 6 เดือน ( ตุลาคม 2544 - มีนาคม 2545 )

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2544 ได้จัดสรรงบประมาณให้มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 21 แห่ง ในวงเงิน 39,900,000 บาท จากการรายงานผลการจัดสรรเงินอุดหนุนของมหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน 15 แห่ง ได้จัดสรรทุนให้แก่นักศึกษาในระดับปริญญาโท 810 ทุน และปริญญาเอก 74 ทุน และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 ได้จัดสรรงบประมาณให้มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 21 แห่ง ในวงเงิน 39,000,000 บาท ขณะนี้มหาวิทยาลัยและสถาบันอยู่ระหว่างการดำเนินการคัดเลือกและรายงานผลผู้รับทุน คาดว่าจะจัดสรรให้ทุนปริญญาโทได้ 1,200 ทุน และปริญญาเอก 150 ทุน

##### ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานโครงการ

จากผลการดำเนินงานของโครงการในสองปีแรก (ปีงบประมาณ 2543 - 2544) มหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้สร้างเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาให้แก่ ผู้ที่ศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ที่ศึกษาหลักสูตร แผนก โดยที่ต้องมีผลงานวิจัยวิทยานิพนธ์สามารถนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ อันเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพวิทยานิพนธ์ที่พึงประสงค์อันดับแรกของโครงการ โดยที่จำนวนผู้รับทุนอุดหนุนสนับสนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาในปีแรกจำนวน 1,634 คน สามารถตีพิมพ์ผลงานวิจัยจำนวน 497 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.42 สำหรับปีงบประมาณ 2544 อยู่ระหว่างการติดตามรายงานผลการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และการนำผลงานไปตีพิมพ์เผยแพร่

## 1.2 การจัดโครงสร้างองค์กร และการแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

### ผลการดำเนินงาน

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยสำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษาร่วมกับกองกลางได้จัดให้มีการประชุมสัมมนา เรื่อง บทบาท ภารกิจ และการจัดโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาขึ้น ในวันพุธที่ 21 พฤศจิกายน 2544 ณ โรงแรมเอเชีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เข้าใจนโยบาย และบทบาทภารกิจของรัฐบาลต่อการปฏิรูประบบราชการ รวมทั้งได้มีการประมวลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากบุคลากรของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยมาประกอบการพิจารณาจัดโครงสร้าง และการแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งต่อมาสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะทำงาน พิจารณาการจัดโครงสร้างองค์กรและการแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาขึ้นโดยมีปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธาน ซึ่งคณะทำงานชุดนี้จะมีหน้าที่เสนอแนะการกำหนดอำนาจหน้าที่ การจัดโครงสร้างองค์กร และการแบ่งส่วนงาน การพัฒนาระบบ และกระบวนการทำงานใหม่ รวมทั้งการกำหนดตำแหน่ง และกรอบอัตรา กำลังของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งคณะทำงานฯ ได้มีการประชุมพิจารณาและวิเคราะห์ภารกิจของ สำนักงานฯ มีความเห็นเบื้องต้นให้แบ่งส่วนราชการออกเป็น 5 กอง 4 สำนัก ประกอบด้วย

- 1) กองกลาง
- 2) กองงานเลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 3) กองกฎหมาย
- 4) กองสารนิเทศ
- 5) กองส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา
- 6) สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา
- 7) สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
- 8) สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลในระบบอุดมศึกษา
- 9) สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ
- 10) สำนักทดสอบกลาง (ที่ประชุมบริหารมีความเห็นให้คงไว้)

ขณะนี้สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำข้อกำหนดการศึกษา เรื่องการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการจัดจ้างที่ปรึกษาเข้ามาจัดวางระบบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อจากคณะทำงานพิจารณาการจัดโครงสร้าง และการแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ดำเนินการไปแล้วในเบื้องต้น และท่านปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบข้อกำหนดการศึกษาและการจัดจ้างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้เข้าเป็นที่ปรึกษาตามที่ คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลงเสนอ พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้จัดทำข้อเสนอโครงการส่งให้สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อจะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

### 1.3 โครงการทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย

โครงการทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย เพื่อจัดทุนการศึกษาให้แก่ผู้ที่มีผลการเรียนดีและสนใจเรียนวิทยาศาสตร์พื้นฐานในคณะวิทยาศาสตร์

### ผลการดำเนินงาน

- ขณะนี้ได้คัดเลือกนักศึกษาและนักศึกษาได้ทำสัญญารับทุนแล้ว จำนวน 202 คน ขณะนี้คณะวิทยาศาสตร์อยู่ในระหว่างเสนอรายละเอียดเพื่อให้สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยโอนการเบิกจ่ายเงินให้คณะวิทยาศาสตร์เบิกจ่ายเงินให้นักศึกษาทุน

- ที่ประชุมคณะวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยจะดำเนินการรับสมัครนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเพื่อสมัครขอรับทุนตามโครงการดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ได้ตามเป้าหมายปีละ 350 ทุน และคาดว่าจะดำเนินการได้ภายในเดือน กรกฎาคม 2545

## 1.4 โครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทย (PED)

โครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาเพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและการวิจัยของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ให้สามารถจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกที่มีมาตรฐานทางวิชาการเทียบเท่ามหาวิทยาลัยชั้นนำ สามารถผลิตและพัฒนาอาจารย์นักวิจัยที่มีคุณภาพสูง ตรงกับความต้องการทดแทนการไปศึกษาต่อต่างประเทศ

### ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ 2545 ได้รับงบประมาณสนับสนุนโครงการฯ นี้ รวม 130 ล้านบาท ได้จัดสรรเงินให้กับโครงการระดับปริญญาเอก ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ดังนี้

- โครงการระยะที่ 1 จำนวน 44 หลักสูตร เป็นเงิน 78.58 ล้านบาท
- โครงการระยะที่ 2 จำนวน 31 หลักสูตร เป็นเงิน 50.57 ล้านบาท

ขณะนี้ให้สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเสนอขออนุมัติเงินประจำงวดและโอนการเบิกจ่ายเงินให้มหาวิทยาลัย/สถาบันต่างๆ ดำเนินการแล้วตั้งแต่วันที่ 12 เมษายน 2545 ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามแผนฯ และมหาวิทยาลัยได้รับเงินสนับสนุนก่อนเปิดภาคการศึกษา

สำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป จะติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละโปรแกรมว่าสามารถรับนักศึกษาและจัดกิจกรรมทางวิชาการตามแผนเพื่อสนับสนุนคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาในระดับปริญญาเอก รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินการในรอบปีงบประมาณ 2545

## 1.5 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)

### ผลการดำเนินงาน

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 เป็นการวางแผนการผลิตกำลังคนระดับสูงของประเทศให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต มีการผลิตบัณฑิตให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ สังคม และชุมชนท้องถิ่น

ขณะนี้ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) มีมติเห็นชอบวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาต่าง ๆ จำนวน 15 สาขาวิชา ได้แก่

วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เภสัชศาสตร์ สหเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ภาษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศิลปะ และนิติศาสตร์ ในทุกระดับ การศึกษา เป้าหมายการวิจัย ยุทธศาสตร์ในการนำไปสู่การปฏิบัติในช่วงแผนฯ ฉบับที่ 9 แนวทางการบริหารแผนและการติดตามประเมินผล งบประมาณสนับสนุนที่เหมาะสม หลังจากนั้นจะนำเสนอคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามลำดับ และประกาศใช้ต่อไป

### ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานข้างต้น

ในการจัดทำแผนฯ 9 ครั้งนี้ มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำแผนที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (output) มากกว่ากระบวนการ (Process) โดยเน้นความคล่องตัวและความเป็นอิสระทางวิชาการของมหาวิทยาลัย/สถาบัน และให้มีความสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ที่ครอบคลุมการศึกษาในทุกสังกัดทั้งระดับปริญญาและต่ำกว่าปริญญา จึงทำให้ต้องมีกรรวบรวมข้อมูลและประมวลผลข้อมูลเป้าหมายการผลิตกับหน่วยงานต่าง ๆ ถึง 197 แห่ง จึงทำให้ค่อนข้างล่าช้า ประกอบกับความไม่แน่นอนของการปรับโครงสร้างของกระทรวงใหม่ ทำให้การวางแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก

## 1.6 แผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543 - 2557)

### ผลการดำเนินงาน

แนวทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543 - 2557) เป็นการนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาที่ยึดเป้าหมายรัฐบาลในการวางแผนเป็นหลักเพื่อให้เกิดผลลัพธ์และผลผลิตที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ

ดังนั้น ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้จ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543 - 2557) ที่การศึกษาเป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาวรวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างกำลังคน ด้านการวิจัย ด้านการพัฒนาระบบอุดมศึกษา ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และด้านทรัพยากร และขณะนั้นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ส่งมอบผลงานวิจัยดังกล่าวให้ทบวงมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

### ปัญหาและอุปสรรค

การจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2543 - 2557) มีปัญหามาตั้งแต่การคัดเลือกที่ปรึกษาทำงานวิจัย ที่ล่าช้าถึง 1 ปี ส่งผลให้การดำเนินการต่าง ๆ ล่าช้ามาตามลำดับ จึงควรมีการปรับระยะเวลาของแผนยาวให้เหมาะสมกับระยะเวลาการดำเนินการที่แท้จริง จากนั้นจะนำข้อมูลที่ทำการศึกษามาประกอบการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 ต่อไป

## 1.7 โครงการพัฒนาภูมิปัญญาและการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์

### ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาภูมิปัญญาและการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ ได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536 จนถึงปัจจุบัน โดยคณะอนุกรรมการบริหารโครงการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ของทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาให้การสนับสนุนโครงการวิจัยไปแล้วทั้งสิ้น 159 โครงการ

### ประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ

ในการบริหารโครงการวิจัยเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้โดยได้ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ จำนวน 88 โครงการ และมีเนื้อหาตรงตามที่กำหนดไว้ คือ

1. สนับสนุนงานวิจัยที่มีศักยภาพสูงในการป้องกันการติดเชื้อ HIV ในประชากร และบุคลากรทางการแพทย์หรืองานที่ลดผลกระทบทางสังคม และเศรษฐกิจ
2. สนับสนุนการวิจัยที่จะทำรูปแบบ Community care ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
3. สนับสนุนการวิจัยที่เสนอโดยนักวิจัยใหม่เพื่อให้ได้นักวิจัยใหม่ที่มีความรู้ที่แตกต่างกันออกไป และสามารถประยุกต์ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ ได้
4. สร้างระบบฐานข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับ เอช ไอ วี / เอดส์
5. สนับสนุนงานวิจัยด้านสมุนไพร เพื่อทดแทนยาต่างประเทศในการรักษา เอช ไอ วี / เอดส์ รวมทั้งวัคซีนเอดส์ และการตรวจรักษา เพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วย
6. สนับสนุนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเอดส์
7. สนับสนุนงานวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) เฉพาะในส่วนที่นำมาประยุกต์ใช้ได้จริง

### ประสิทธิผลของการดำเนินงาน ผลการวิจัยที่แล้วเสร็จ และได้รับการจัดพิมพ์เผยแพร่สามารถนำไปใช้

ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาเอดส์ ดังนี้

1. เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับโรคเอดส์
  2. มีระบบการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่มีประสิทธิภาพ
  3. มีการพัฒนาให้เกิดฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเอดส์ เพื่อประชาชน ผู้บริหาร และผู้ที่สนใจ ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการวิจัยเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้โดยง่ายทาง website : [aidsthaidata.org](http://aidsthaidata.org)
  4. สามารถจูงใจให้เกิดการพัฒนานักวิจัยในพื้นที่ให้มีความสามารถในการร่วมกันดำเนินงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเอดส์ และสร้างระบบเพื่อพัฒนาองค์กร และนักวิจัยรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง
  5. เกิดการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลตลอดจนผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างแพร่หลาย
  6. สามารถนำมาพิจารณากำหนดกรอบนโยบาย และทิศทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์
  7. สามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ได้จริงในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์ อาทิเช่น การวิจัยเรื่องการผลิตแอนติบอดีต่อโปรตีนบนเม็ดเลือดขาว และการศึกษาคุณสมบัติ และหน้าที่ของโปรตีนจำเพาะซึ่งในโครงการวิจัยดังกล่าวสามารถใช้ตรวจนับ CDH Lymphocytes ได้ผลดี
- การวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาน้ำมันขมิ้นที่สกัดจากขมิ้นชัน เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยที่ติดเชื้อเอดส์ ซึ่งน้ำมันขมิ้นสามารถยับยั้งเชื้อราได้

- การศึกษาเชื้อแบคทีเรียสาเหตุของโรคปริทันต์ในคนไข้ติดเชื้อ HIV โดยได้รับการยอมรับและตีพิมพ์ในวารสารประเทศเดนมาร์ก Journal of Clinical Periodontology เป็นต้น
- 8. สามารถกำหนดแนวทางในการเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ป่วยผู้ติดเชื้อเอดส์
- 9. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงต่างประเทศ ได้ข้อมูลที่บอกให้รู้ถึงสถานการณ์เสี่ยงต่อโรคเอดส์

## 1.8 โครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ปีงบประมาณ 2544 ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำโครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งทางการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถปฏิบัติการกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่สนองความต้องการของประชาชนทั้งประเทศและสนับสนุนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่ครบวงจรสนับสนุน ซึ่งได้พิจารณาคัดเลือกโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบันที่เสนอมา และได้ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน 22 แห่ง จำนวน 222 โครงการ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 251,296,002 บาท และเพื่อให้การดำเนินการบรรลุผลสำเร็จและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยมีรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (รศ.สงคราม เหลืองทองคำ) เป็นประธานคณะกรรมการดังกล่าว

### ผลการดำเนินงาน

ในช่วงระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมา (ตุลาคม 2544 - มีนาคม 2545) คณะอนุกรรมการฯ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีว่าควรให้มีการจัดสัมมนาทางวิชาการโครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อทราบผลการดำเนินงานโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนทั้งหมด โดยหัวหน้าโครงการนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการวิจัยของตนเองและได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการดำเนินงานต่าง ๆ ระหว่างนักวิจัยด้วยกัน จัดแยกเป็น 4 ภาค และมีการติดตามการดำเนินงานโครงการ ณ สถานที่ดำเนินการ

สำหรับโครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีเฉพาะโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตั้งแต่ 5 ล้านบาท ซึ่งมีจำนวน 12 โครงการ คณะอนุกรรมการฯ เห็นชอบให้มีการว่าจ้างบุคคลภายนอกมาทำการประเมินผลการดำเนินงานในลักษณะ turnkey project เพื่อรับทราบผลการดำเนินการโครงการวิจัย และเพื่อให้มีความเป็นกลางในการวิเคราะห์ผล

ขณะนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการเวียนแจ้งมหาวิทยาลัย/สถาบัน ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการวิจัย จำนวน 22 แห่ง ให้แจ้งผู้ดำเนินการโครงการวิจัยฯ รายงานผลการดำเนินงานโครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี รายไตรมาส ผ่านเว็บไซต์ของทบวงมหาวิทยาลัย ([www.mua.go.th](http://www.mua.go.th)) เพื่อสรุปความก้าวหน้าของการดำเนินงานโครงการเสนอทบวงมหาวิทยาลัยต่อไป

## 1.9 โครงการพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน

### ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

เนื่องจากในปี พ.ศ. 2545 สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนไปเป็น “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา” สังกัด กระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งตาม มาตรา 34 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ “... การ

ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา”

ทบวงมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรจัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อเป็นการเตรียมการรองรับการดำเนินการตามหน้าที่ข้างต้น และให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยมีหลักการ ดังนี้

1. การจัดทำระบบติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล จะเป็นระบบที่มหาวิทยาลัย/สถาบันดำเนินการจัดทำและพัฒนาขึ้นมาตามความพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละแห่ง โดยอาศัยฐานจากมหาวิทยาลัยนำร่องทั้ง 7 แห่ง ในปีงบประมาณ 2545 แล้วขยายไปสู่มหาวิทยาลัย/สถาบันในสังกัดคณะกรรมการอุดมศึกษาทั้งหมดในปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป
2. ระบบนี้จะไม่ซ้ำซ้อนกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่มหาวิทยาลัย/สถาบันได้ดำเนินการอยู่แล้ว โดยเฉพาะระบบประกันคุณภาพ โดยจะใช้องค์ประกอบหลักที่มหาวิทยาลัยมีข้อมูลอยู่แล้ว ซึ่งครอบคลุมด้านการบริหารจัดการ ด้านการดำเนินการตามพันธกิจ และผลจากการประเมินในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ผลการติดตามการทำงานทำของบัณฑิต ผลการตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพ ผลการตรวจสอบภายใน และงบประมาณ เป็นต้นแต่จะเน้นที่การสร้างระบบและวัฒนธรรมของการประเมินการยอมรับการตรวจสอบจากสังคม (accountability)
3. ขั้นตอนในการดำเนินโครงการจะประกอบด้วย การประเมินตนเองตามแบบประเมินตนเองที่คณะทำงานฯ เห็นชอบ การจัดเตรียมข้อมูลและบุคลากรเพื่อรองรับระบบติดตาม ตรวจสอบและประเมิน การจัดทำรายงาน (annual report) และการนำรายงานเผยแพร่ต่อสาธารณะ (public information)
4. ผลที่คาดว่าจะได้จากโครงการนี้ คือ ได้ระบบการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัย/สถาบันนำร่อง ที่เน้นในเรื่องของระบบและวัฒนธรรมการประเมิน ซึ่งให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ การยอมรับการตรวจสอบจากสังคมและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศ (best practice) ในระดับสากลต่อไป

### ผลการดำเนินงาน

ขณะนี้ได้ดำเนินการโครงการอยู่ระหว่างการปรับแบบประเมินตนเองของมหาวิทยาลัยที่อยู่ในโครงการ 7 แห่ง คือ ม.แม่โจ้ ม.ขอนแก่น ม.อุบลราชธานี ม.นครสวรรค์ ม.บูรพา ม.ศิลปากร ม.ทักษิณ เพื่อใช้ในการทดลองประเมินตนเอง ของมหาวิทยาลัยว่าสามารถจัดการศึกษาได้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ และนำข้อมูลจากการประเมินผล รายงานให้ประชาชน และบุคคลทั่วไปได้รับทราบ ต่อไป

### 1.10 โครงการสนับสนุนการวิจัยร่วมรัฐ และเอกชนในเชิงพาณิชย์

ในปีงบประมาณ 2544 ทบวงมหาวิทยาลัยมีโครงการสนับสนุนงานวิจัยร่วมภาครัฐและเอกชนในเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุน เป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย คือ การวิจัย โดยทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเภทอุตสาหกรรมสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือแก้ไขปัญหาในการผลิตทางด้านต่างๆ ช่วยลดปริมาณของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตเพื่อช่วยลดภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เป็นต้น ขณะนี้ได้อนุมัติโครงการไปแล้ว จำนวน 7 โครงการ เป็นเงินงบประมาณ 25.31 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมินผลโครงการ 2.5 ล้านบาท

### ผลการดำเนินงาน

ในช่วงระยะแรก 6 เดือนที่ผ่านมา (ตุลาคม 2544 - มีนาคม 2545) คณะกรรมการสนับสนุนการวิจัยร่วมภาครัฐและเอกชนในเชิงพาณิชย์ได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานโครงการทั้ง 7 โครงการ ตามงวดงานที่ 6 เรียบร้อยแล้ว และกำลังอยู่ระหว่างทำการอนุมัติเงินงวดที่ 2 ให้กับโครงการต่าง ๆ ตามสัญญาของแต่ละโครงการ

\*\*\*\*\*

## 2. ด้านมาตรฐานอุดมศึกษา

### 2.1 การประกันคุณภาพ

โครงการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลจากการดำเนินงานจากกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับมีความเข้าใจจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรคและร่วมกันในแนวทางการแก้ปัญหา ตลอดจนสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพ E-group ผ่านที่ [qa-net@mua.go.th](mailto:qa-net@mua.go.th) นอกจากนี้ผลการประเมินโครงการนำร่องเพื่อส่งเสริมคุณภาพภายใน 5 สาขาวิชา จำนวน 22 คณะวิชา ซึ่งมีผู้ตอบแทนสอบถามคิดเป็น 81% พบว่าก่อให้เกิดการปฏิบัติการกิจของคณะอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการพัฒนาวิชา รับทราบปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของคณะในระดับ 3.07 (จากคะแนนสูงสุด 4) ทั้งนี้คณะวิชาที่มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการนำร่องการประเมินคุณภาพภายในเพื่อสร้างความแข็งแกร่งด้านวิชาการ/วิชาชีพให้สู่มาตรฐานสากล

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอร่างกฎ/ระเบียบ ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งได้จัดจ้างทำวิจัยเกี่ยวกับดัชนีและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในระดับคณะวิชาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ได้ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อสื่อสารให้สถาบันอุดมศึกษาได้เตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก ตลอดจนได้จัดทำเอกสาร สื่อต่าง ๆ และ Web Site เพื่อเผยแพร่ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้ร่วมกันด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และได้ส่งบุคลากรไปศึกษาดูงาน/เข้าร่วมประชุมด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการสร้างเครือข่ายกับสถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศในภูมิภาคนี้และส่งเสริมให้บทบาทของทบวงมหาวิทยาลัยได้โดดเด่นขึ้น

### 2.2 การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตไทยให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์

โครงการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทยได้ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทั้ง 7 แห่ง ที่ได้เข้าร่วมโครงการนำร่องดำเนินการสรุปรูปแบบการสร้างบัณฑิตอุดมคติไทยในรูปแบบด้านการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ลักษณะบูรณาการกับกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา รูปแบบการสอดแทรกคุณธรรม/จริยธรรมในการเรียนการสอนทุกรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาในสาขาวิชาแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจ ภาษาและสาขาวิชาประวัติศาสตร์ รูปแบบการสอดแทรกในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างให้มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทย รักท้องถิ่นโดยเฉพาะขึ้นชมภูมิปัญญาไทย ทั้งนี้รูปแบบที่ได้จะมีความสมบูรณ์ทั้งแนวทาง วิธีการปฏิบัติและการวัด/ประเมินผล เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ได้นำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ ปณิธานของแต่ละสถาบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีความรอบรู้ในสาขาวิชาการ/วิชาชีพ ควบคู่กับการมีคุณธรรม/จริยธรรม

นอกจากนี้ได้จัดทำคู่มือหลักธรรมให้ครบสมบูรณ์ทุกศาสนาโดยจัดทำคู่มือหลักธรรมของศาสนาคริสต์ เพื่อให้คณาจารย์นำไปใช้ในการเรียนการสอน นิสิต/นักศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

### 2.3 การพัฒนาระบบข้อมูลหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย

ได้พัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยให้มีความสมบูรณ์ โดยได้บันทึกข้อมูลหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบไปแล้วจำนวน 600 หลักสูตร (จากจำนวน 3,300 หลักสูตร) ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการรวบรวมข้อมูลหลักสูตรให้เป็นระบบเพื่อเผยแพร่แก่สถาบันอุดมศึกษา ผู้สนใจ และใช้ประกอบการบริหารตัดสินใจ

### 2.4 การปรับโครงสร้างระบบการวิจัยของประเทศ

ได้นำเสนอโครงการปรับโครงสร้างระบบการวิจัยของประเทศให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้อนุมัติให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยดำเนินการโครงการดังกล่าวภายในวงเงิน 15 ล้านบาท จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2545 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ภายในระยะเวลา 18 เดือน ผลจากการจัดทำโครงการดังกล่าวมีดังนี้

1. ได้แผนแม่บทเพื่อปรับโครงสร้างและพัฒนาระบบการวิจัยของชาติประกอบด้วยกำหนดองค์ประกอบ กลไกและแนวทางที่จำเป็นต่อการพัฒนาระบบวิจัยของประเทศ คือ กลไกนโยบายการวิจัยระดับชาติ กลไกการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยของประเทศ กลไกการตรวจสอบผลกระทบในภาพรวม และเสนอแผนต่อการปรับนโยบาย/การจัดสรรงบประมาณการวิจัย กลไกการบริหารจัดการทุนวิจัย กลไกการพัฒนาระบบการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา กลไกการพัฒนาในภาคเอกชน กลไกการพัฒนาคนเข้าสู่ระบบการวิจัยของประเทศ
2. ได้แนวปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน/กลไกต่าง ๆ ข้างต้น

### 2.5 ด้านมาตรฐานและหลักสูตร

1) พัฒนาหลักสูตรใน 7 สาขาวิชา ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร พยาบาลศาสตร์ บัญชี วิทยาศาสตร์ ภาษา อังกฤษและการท่องเที่ยว และสาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ เป็นโครงการนำร่องเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา และพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ให้มีความทันสมัย เป็นสากลและทัดเทียมกับนานาชาติ พร้อมทั้งเป็นตัวอย่างให้สถาบันอื่นได้ปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2) การติดตามและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ได้จัดสัมมนาผู้ใช้บัณฑิตเพื่อนำผลการสัมมนาให้สถาบันอุดมศึกษาใช้ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

3) ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพได้ดำเนินการจัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและข้อตกลงการยืมหนังสือ ซึ่งบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา นิสิต/นักศึกษา และประชาชน สามารถใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาด้วยกันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นฐานในการพัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ของประชาชนตลอดชีวิต

- 4) โครงการเผยแพร่และพัฒนาระบบข้อมูลหลักสูตร มีกิจกรรมคือ
- ได้จัดระบบข้อมูลหลักสูตรโดยการสร้าง/พัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบสะดวกในการสืบค้น และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับสถาบันอุดมศึกษาได้
  - การจัดตลาดนัดหลักสูตร ทบวงมหาวิทยาลัยได้ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดและในกำกับ สถาบันราชภัฏ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จัดตลาดนัดหลักสูตรประกอบด้วย การจัดสัมมนาทางวิชาการและนิทรรศการเกี่ยวกับข้อมูลหลักสูตรอุดมศึกษา จำนวน 5 ภูมิภาค ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีผู้เข้าร่วมงานจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 32,000 คน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้นิสิต/นักศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนได้รับทราบเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษา

## 2.6 การปฏิรูปการเรียนรู้

- โครงการปฏิรูปหลักสูตรสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทย
- โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ : Integrating a self access learning center and IT into English language teaching and learning
- โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ : การเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาของไทย
- โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ : การศึกษาวิจัย การจัดการเรียนการสอนระบบทางไกล
- โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ : การพัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิรูปการเรียนรู้สาขาพยาบาลศาสตร์
- โครงการเทียบโอนผลการเรียนระดับอุดมศึกษา

## 2.7 โครงการตามนโยบายรัฐบาล

- โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับเด็กกอทิสติก
- โครงการความร่วมมือระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการเสริมสร้างทักษะด้านภาษาเพื่อบ้านและด้านการตลาดของผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้บริหารจังหวัดชายแดน
- โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- โครงการศิลปวัฒนธรรม

## 3. ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยมีภารกิจที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของนิสิต/นักศึกษาในการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ให้บริการและสวัสดิการแก่นิสิต/นักศึกษา และสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย โดยปฏิบัติงานในลักษณะเสนอแนะนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุน บริหารงบประมาณ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานในด้านพัฒนากิจการนิสิต/นักศึกษา และโครงการตามนโยบายรัฐบาล ในปีงบประมาณ 2545 ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 235.24 ล้านบาท จำแนกเป็นงบปกติ 127,253,300 บาท และงบค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ สกศ.45 จำนวน 107,987,600 บาท และมีผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

### 3.1 โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพนิสิต/นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

งบประมาณ 60 ล้านบาท เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมด้านอาสาพัฒนาชนบท บำเพ็ญประโยชน์ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมไทยและจริยธรรม จัดอบรมพัฒนาตนเอง และสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรม นักศึกษา สร้างค่านิยม ประหยัด อดออม นิยมไทย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ กิจกรรมบริการชุมชน และยังนำเอาความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพไปสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมให้มีความก้าวหน้าทั้งในถาวรวัตถุ และการดำเนินชีวิตของประชาชน

### 3.2 โครงการเรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน

งบประมาณ 107.98 ล้านบาท เป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้โอกาสนิสิต/นักศึกษาและ อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ นักศึกษาประมาณ 6,080 คน อาจารย์ที่ปรึกษา 304 คน ได้ทำงานในช่วง ปิดภาคการศึกษาเพื่อก่อเกิดรายได้และเพิ่มทักษะด้านอาชีพ มีรูปแบบการทำงานที่เรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนโดยต้อง คลุกคลีและอาศัยอยู่กับราษฎรในพื้นที่ 152 ตำบล (จังหวัดละ 2 ตำบล) พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอปัญหาอุปสรรค/และ ผลงานการพัฒนาใหม่ ๆ เพื่อเสนอรัฐบาลและหน่วยงาน/ชุมชนในท้องถิ่นต่อไป

### 3.3 โครงการเยาวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจบ้านเมือง

งบประมาณ 798,600 บาท เป็นโครงการที่ทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับสำนักโฆษก และ สยช. จัดขึ้นเพื่อให้ ผู้นำนิสิต นักศึกษา ผู้พิการและด้อยโอกาส จำนวน 100 คน เข้าร่วมการอบรมเพื่อการเรียนรู้และเข้าใจการบริหาร ราชการแผ่นดิน สร้างทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการทางการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งมีจิตสำนึก และรับรู้บทบาทของตนเองในฐานะประชาชนไทย และการปฏิบัติตนเป็นประชาชนที่ใส่ใจบ้านเมือง

### 3.4 โครงการส่งเสริมกีฬาและพลานามัยในสถาบันอุดมศึกษา

งบประมาณ 20 ล้านบาท โดยมีกิจกรรมส่งเสริมการเข้าร่วมกีฬาในประเทศ ซึ่งได้ดำเนินการสนับสนุน มหาวิทยาลัย/สถาบันเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 29 จำนวน 3.5 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายสำหรับ สถาบันเจ้าภาพจัดการแข่งขัน จำนวน 3 ล้านบาท และในระดับนานาชาติส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและเทคนิคกีฬา รวมทั้งส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษาเป็นนักกีฬาทิมชาติ

### 3.5 โครงการส่งเสริมงานแนะแนวและสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

งบประมาณ 1 ล้านบาท เพื่อใช้จัดประชุม/สัมมนาเรื่องจัดระเบียบหอพัก เรื่องการให้คำปรึกษาแบบ Peer Group สำหรับนิสิต/นักศึกษา เรื่องการขอผ่อนผันการเข้ารับราชการทหารกองประจำการของนิสิต/นักศึกษาจัดฝึกอบรม เรื่องการวางแผนธุรกิจแก่นักศึกษา และการจัดสรรทุนการศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนไปแล้ว จำนวน 475 ทุน แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี 457 ทุน ระดับบัณฑิตศึกษา 18 ทุน

### 3.6 กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

เป็นโครงการที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยได้กู้ยืมเพื่อศึกษาต่อ ในระดับปริญญาตรี ในวงเงินไม่เกินคนละ 100,000 บาทต่อปี โดยในปีการศึกษา 2545 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ สำหรับผู้กู้รายใหม่ทั่วประเทศเป็นเงิน 1,000 ล้านบาท

### 3.7 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์

งบประมาณ 8.4 ล้านบาท โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกองทุนโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของสถาบันอุดมศึกษาที่รัฐและเอกชนในสังกัดและกำกับทบวงมหาวิทยาลัย โดยได้อนุมัติโครงการไปแล้วจำนวน 131 โครงการ เป็นเงิน 2,891,585 บาท

### 3.8 โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา

งบประมาณ 6.4 ล้านบาท โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา และโครงการตามนโยบายรัฐบาล โดยใช้ชื่อว่า “โครงการพลังนักศึกษา พลังแผ่นดิน ร่วมต้านสารและยาเสพติด” ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 ผูกพันถึงปี 2545 โดยในปี 2545 ได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนทำการรณรงค์ในภาพกว้างและให้นิสิตนักศึกษา ร่วมแสดงผลงานการรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ ใน 5 ภูมิภาค คือ เชียงใหม่ พิษณุโลก ขอนแก่น สงขลา และกรุงเทพมหานคร จะเสร็จสิ้นผลงานในสิงหาคม 2545



## **โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก**

เป็นที่ยอมรับในสังคมว่า สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งรวมความรู้ระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย สังคมจึงมีความคาดหวังใน ศักยภาพ และ องค์ความรู้ที่ได้รับการพัฒนาแล้วของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษา ว่า จะสามารถทำประโยชน์ให้แก่ประเทศ ในการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี และ สถาบันอุดมศึกษาเอง ก็ตระหนักถึงความคาดหวังนั้น เพราะภารกิจหลักประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา คือ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ดังนั้นจึงเกิดแนวคิด เรื่องการผสมผสานองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ตกผลึกแล้วเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในลักษณะของการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วหรือเกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ และนวัตกรรมใหม่ อันจะเกื้อหนุนต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ให้สามารถก้าวไกลไปถึงขีดความสามารถที่จะแข่งขันในตลาดโลก เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม อีกทั้งเป็นฐานในการต่อยอดองค์ความรู้ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาด้วย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 207 ล้านบาท ซึ่งเป็นโครงการที่สนองตอบต่อนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจในระดับฐานราก เพื่อให้เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนด

แนวทางดำเนินการให้มุ่งเน้นที่การใช้ศักยภาพของบุคลากร และองค์ความรู้ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นแหล่งรวมของทรัพยากรบุคคลระดับมัธยมศึกษาของประเทศ และมีพันธกิจในการวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน ให้สามารถส่งเสริมและประสานการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมลงสู่ชุมชน ตลอดจนผสมผสานองค์ความรู้และผลงานที่ได้รับการพัฒนาแล้วจากการค้นคว้าวิจัยและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นและเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตให้พร้อมที่จะกลับคืนถิ่น เพื่อประสานงานการพัฒนา กับชุมชนนำร่องภายใต้เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนต่อไป

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากขึ้น ในลักษณะของการจัดแบ่งเป็นโครงการย่อย จำนวน 5 โครงการ ได้แก่

**โครงการที่ 1** โครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน

**โครงการที่ 2** โครงการออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูลการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อการบริหาร

**โครงการที่ 3** โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา

**โครงการที่ 4** โครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ระบบต้นแบบและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจชุมชน

**โครงการที่ 5** โครงการฝึกอบรมฟื้นฟูความรู้ และทักษะของบัณฑิตและผู้นำชุมชน

ทั้งนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้แจ้งสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด 24 แห่ง เพื่อให้เสนอความประสงค์ในการจัดทำโครงการฯ ที่สนใจและเป็นประโยชน์มายังทบวงมหาวิทยาลัย ตลอดจนได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการฯ เพื่อ

ทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติโครงการต่างๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาเสนอมาพร้อมวงเงินงบประมาณที่จัดสรรให้การดำเนินงานด้วย โดยรายละเอียดของโครงการย่อยต่าง ๆ มีดังนี้คือ

## 1. โครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน (โครงการย่อยที่ 1)

มีเป้าหมาย ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา เสริมสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันอุดมศึกษาด้วยกัน และกับชุมชน ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในการทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป โดยการสร้างและพัฒนาระบบเครือข่าย เช่น ระบบธุรกิจชุมชน ระบบเกษตรกรรมชุมชน การเสริมสร้างความเข้มแข็ง เช่น การจัดเวทีประชาคมเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และเสริมสร้างการค้นคว้าวิจัย เช่น การฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

## 2. โครงการออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูลการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อการบริหาร (โครงการย่อยที่ 2)

มีเป้าหมายให้ สถาบันอุดมศึกษาใช้องค์ความรู้และประสบการณ์การวิจัยของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาออกแบบระบบฐานข้อมูลทางด้านทรัพยากร (Resource Mapping) และระบบฐานข้อมูลทางด้านวิถีชีวิตชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น ทักษะและความชำนาญการของคนในชุมชน (Skill Mapping) รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล และฝึกอบรมการใช้ฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งจะยังผลให้เศรษฐกิจระดับฐานรากมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

### 3. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา (โครงการย่อยที่ 3)

มีเป้าหมายส่งเสริมให้บุคลากรสถาบันอุดมศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานกับชุมชน และการให้คำปรึกษา และแนะนำในกิจกรรมนอกหลักสูตร การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab) ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการทางวิชาการ สำหรับการศึกษา วิจัย และการพัฒนาร่วมกับชุมชน เพื่อสนับสนุนการศึกษานอกชั้นเรียน ตลอดจนการฝึกอบรมผู้นำชุมชนหรือผู้นำองค์กร เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถทางด้านการบริหารจัดการและการพัฒนา รวมทั้งการฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งในอาชีพหลักและอาชีพเสริมที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจให้กับประชาคมในชุมชนด้วย

### 4. โครงการอุดหนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ระบบต้นแบบและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน เพื่อลดการนำเข้าและสนับสนุนการส่งออก (โครงการย่อยที่ 4)

มีเป้าหมาย สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินงานศึกษา วิจัย พัฒนา และปรับปรุงกรรมวิธี กระบวนการผลิต และเทคโนโลยีการผลิต ประเภทผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ ระบบ หรือโรงงานต้นแบบ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร หรือการแปรรูปทางเกษตรกรรม สมุนไพร อัญมณี และอื่นๆ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบจากทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของมูลค่าการผลิต ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านที่ได้ใช้เงินกองทุนหมู่บ้านพัฒนาขึ้นเพื่อจำหน่าย และ กระบวนการและกรรมวิธีเพื่อการเก็บรักษา บรรจุภัณฑ์ ทุกประเภท ที่กล่าวมาแล้ว

### 5. โครงการฝึกอบรมฟื้นฟูความรู้และทักษะของบัณฑิต และผู้นำชุมชน (โครงการย่อยที่ 5)

มีเป้าหมายที่ การจัดฝึกอบรมบัณฑิตเพื่อการปฏิบัติงานในชุมชนนาร่อง การจัดสรรบัณฑิตคืนถิ่นที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ลงปฏิบัติงานในชุมชนนาร่อง และการจัดสรรบัณฑิตที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ทำหน้าที่ผู้ประสานงานติดตามผลการดำเนินงานโครงการให้แก่ส่วนกลางเพื่อการประเมินผลต่อไป

ในการดำเนินงานโครงการ ฯ ได้รวมโครงการที่ 1 - 3 - 5 ไว้ด้วยกัน เนื่องจากเป็นโครงการที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกัน มีพื้นที่ดำเนินการใน 9 ภูมิภาค ที่เป็นที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีการมอบหมายสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นแกนหลักในแต่ละภูมิภาคประสานงานจัดทำโครงการในชุมชนนาร่อง ภูมิภาคละ 4 ชุมชน (ระดับตำบล) รวม 36 ชุมชน ทั้งนี้มีสถาบันอุดมศึกษาที่สนใจเสนอโครงการ และได้รับอนุมัติโครงการพร้อมวงเงินงบประมาณดำเนินการ จำนวนทั้งสิ้น 17 แห่ง ส่วน โครงการที่ 2 ได้รับความร่วมมือจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยสรรหาคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีความชำนาญการในการวิจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ดำเนินงานด้านการสำรวจข้อมูลภาคสนามและออกแบบระบบฐานข้อมูล โดยมีพื้นที่ดำเนินงานโครงการใน 6 ภูมิภาค ครอบคลุม 25 ลุ่มน้ำ โดยมีสถาบันอุดมศึกษา 6 แห่ง เป็นแกนนำในการดำเนินงานในแต่ละภูมิภาค สำหรับ โครงการที่ 4 ดำเนินการในลักษณะโครงการเปิดกว้าง โดยให้สถาบันอุดมศึกษาเวียนแจ้งให้บุคลากรที่สนใจ เสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ ขณะนี้ ได้รับข้อเสนอจากบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา 19 แห่ง รวม 106 โครงการ อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติโครงการ

การดำเนินงานโครงการย่อยทั้ง 5 โครงการ ที่ก่อตัวรวมกันเป็นโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเศรษฐกิจฐานรากนั้นมุ่งเน้นที่ ความต้องการของชุมชนเป็นหลัก ควบคู่กับความพร้อมและความชำนาญการของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในชุมชน การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่และนวัตกรรมใหม่ อันจะเป็นการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจในระดับฐานราก ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วย ในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาเองนั้น จะได้ประโยชน์ในการเสริมสร้างมิติในการทำงานของสถาบันฯ ทั้งมิติในด้านการทำงานร่วมกับชุมชน และมิติในการทำงานร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาด้วยกันเอง การเกื้อกูลองค์ความรู้ ความชำนาญการ ซึ่งกันและกันเช่นนี้ จะส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษา เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมได้อย่างแท้จริงในอนาคต

\*\*\*\*\*

## โครงการ “เยาวชนรุ่นใหม่ ใส่ใจบ้านเมือง”

### หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ทบวงมหาวิทยาลัย / สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

### 1. หลักการและเหตุผล

#### 1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

“การศึกษาตลอดชีวิต” เป็นการศึกษาในรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อกระบวนการการปฏิรูปการศึกษาและบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 4 และมาตราที่ 8 (1) เป็นการศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และในหมวดที่ 1 มาตรา 7 ของพระราชบัญญัติการศึกษาบัญญัติไว้ว่ากระบวนการเรียนรู้นั้นต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

#### 1.2 แผนการพัฒนาการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540

เนื่องจากการที่รัฐบาลได้วางเป้าหมายของแผนการพัฒนาการเมือง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 กำหนดให้มีแผนปฏิบัติการต่าง ๆ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 - 2549 โดยรวมถึงแผนส่งเสริมการศึกษาทางการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน แผนพัฒนาความเป็นผู้นำประชาธิปไตยและแผนการจัดทำแผนพัฒนาการเมืองแบบมีส่วนร่วม และได้วางแนวทางการดำเนินการ โดยจัดให้หน่วยงานต่าง ๆ ในระดับกระทรวง ทบวง กรม มีแผนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ การเมืองการปกครองและการดำเนินการงานของหน่วยงานแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะเยาวชน

### 1.3 แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้ใช้แนวคิดการพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยได้กำหนดมาตรการในยุทธศาสตร์การพัฒนาเยาวชนอายุ 15 - 25 ปี สนับสนุนให้เยาวชนทำงานเป็นกลุ่มแบบร่วมมือเพื่อรู้จักคิดและใช้เหตุผล และมีความรับผิดชอบพูดแสดงความคิดเห็นและรับฟังผู้อื่น มีการควบคุมอารมณ์และพัฒนาบุคลิกภาพประชาธิปไตย และให้ชุมชนองค์กรระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เปิดโอกาสให้เยาวชนได้เรียนรู้จากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นกำหนดความต้องการในกิจกรรมของสังคม และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจในกิจกรรมที่เยาวชนมีส่วนร่วมในสถานการณ์การบริหารประเทศได้ที่ผ่านมาการปกครองได้มีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้เปิดโอกาสให้เยาวชนอายุ 18 ปี มีสิทธิในการเลือกตั้งและกฎหมายการปกครองได้กระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิในการปกครองมากขึ้น มีผลให้เยาวชนต้องเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นคนไทยที่ต้องทำหน้าที่สร้างชาติ และพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

จากกฎหมายและแผนดังกล่าวมาข้างต้นนำไปสู่แนวคิดที่ทบวงมหาวิทยาลัย คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ และสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในฐานะองค์กรของรัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างเยาวชน จึงจัดโครงการเยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจบ้านเมืองขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ตลอดชีวิตทางหนึ่งในการสร้างศักยภาพของประชากรไทย คือการสร้างเยาวชนไทยให้เป็นบุคลากรที่มีความพร้อมในด้านการเป็นผู้นำทางความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสภาวะผู้นำประชาธิปไตย ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็น 1 ใน 3 ทางเลือกของการจัดระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับแผนการพัฒนาระบบการเรียนรู้และสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพของประเทศที่สามารถแข่งขันในเวทีโลก

ทบวงมหาวิทยาลัย จึงร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติและสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เห็นควรจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนขึ้นดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

## 2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อจุดประกายทางความคิดและการเรียนรู้การบริหารบ้านเมืองให้กับเยาวชนจากของจริงตามแนวทาง Learning by Doing
- 2.2 เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนมีความสนใจศึกษาหาความรู้และติดตามความเคลื่อนไหวในเรื่องของบ้านเมืองทั้งด้านการปกครองรวมทั้งข่าวสารความรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 2.3 สร้างจิตสำนึกความเป็นประชาธิปไตยแบบที่ถูกต้อง
- 2.4 เพื่อสร้างแรงจูงใจและเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเมืองในอนาคต
- 2.5 เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนทุกกลุ่มในสังคมได้แสดงศักยภาพในการพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นแกนนำเยาวชนในการสร้างเครือข่ายสำหรับผู้นำเยาวชนรุ่นต่อ ๆ ไป
- 2.6 เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เยาวชน เรื่องการบริหารงานราชการแผ่นดิน

### 3. วิธีการคัดเลือก

- 3.1 คณะกรรมการฯ คัดเลือกจากเยาวชนจากสถานศึกษาต่าง ๆ ระดับอุดมศึกษาที่สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสทั่วประเทศ
- 3.2 คัดเลือกโดยใช้แบบทดสอบความพร้อมทางเจตคติ และจากแบบฟอร์มการรับสมัคร
- 3.3 คัดเลือกจำนวน 100 คน จากผู้สมัครทั้งหมด

### 4. การดำเนินโครงการ

#### 4.1 กำหนดการ

- 4.1.1 วันที่ 25 เมษายน 2545 เวลา 12.30 น. จัดแถลงข่าว ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล
- 4.1.2 วันที่ 1 - 30 เมษายน 2545 เปิดรับสมัครโดยกระจายใบสมัครไปยังมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
- 4.1.3 ประกาศผลการคัดเลือกทางจดหมายสำหรับผู้ที่ได้รับการคัดเลือก 100 คน ภายใน วันที่ 17 พฤษภาคม 2545
- 4.1.4 นักศึกษาส่งจดหมายยืนยันการเข้าร่วม ภายใน วันที่ 25 พฤษภาคม 2545
- 4.1.5 วันจัดการอบรม วันที่ 2 - 6 มิถุนายน 2545
- 4.1.6 สรุปผลการดำเนินงานและประเมินผล ระหว่าง วันที่ 6 มิถุนายน 2545 ถึง วันที่ 31 กรกฎาคม 2545

#### 4.2 การประชาสัมพันธ์โครงการ

ประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุ / โทรทัศน์ / ใบปลิว / แผ่นพับ / ป้ายแบนเนอร์

#### 4.3 ระยะเวลาการจัดอบรม : 5 วัน 4 คืน (มีที่พักค้างในวันที่ 2 - 6 มิถุนายน 2545)

- #### 4.4 วิธีการอบรม
- การบรรยายโดยเรียนเชิญวิทยากรจากคณะรัฐมนตรี, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
  - ศึกษาดูงานที่รัฐสภา และทำเนียบรัฐบาล
  - กิจกรรมกลุ่ม
  - ใช้ระบบการเรียนรู้แบบคนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้

### 5. คุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ

- 5.1 เป็นเยาวชนหญิง - ชายที่มีอายุ 18 - 22 ปี
- 5.2 เป็นผู้กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยรวมทั้งผู้พิการและด้อยโอกาส
- 5.3 เป็นผู้มีความสนใจในเรื่องชุมชน / สังคม / การเมือง การปกครอง และประเทศชาติ
- 5.4 เป็นผู้มีความสามารถในการพัฒนาตนเองและผู้อื่น
- 5.5 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น หรือชุมชนได้
- 5.6 สามารถเข้าร่วมในทุกกิจกรรมตลอดระยะเวลาของโครงการ

6. **กำหนดเวลาจัดโครงการ** : อบรม 5 วัน 4 คืน ในวันที่ 2-6 มิถุนายน 2545
7. **สถานที่พัก** : โรงแรมสวนดุสิตพาเลซ ถนนราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
8. **สถานที่จัดอบรม** : ดิกลันดิโมตรี ทำเนียบรัฐบาล
9. **ค่าใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมโครงการ** : (1) ค่าเดินทางไป - กลับ (ราคาตามความเหมาะสม)  
(2) มีที่พักและอาหาร ตลอดระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการ
10. **งบประมาณ** : ได้รับการสนับสนุน จากทบวงมหาวิทยาลัย

### 11. **ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการนี้**

- 11.1 เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารราชการแผ่นดิน
- 11.2 ได้ทราบแนวคิด และมุมมองของเยาวชนที่สะท้อนถึงปัญหาต่างๆ จากการเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ
- 11.3 เยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่อกระบวนการทางการเมือง และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
- 11.4 เยาวชนได้มีจิตสำนึกและรับรู้ถึงบทบาทของตนเองในฐานะประชาชนคนไทย รวมทั้งปฏิบัติตนในการเป็นประชาชนที่ใส่ใจบ้านเมือง

### 12. **การวัดประเมินผล** :

- 12.1 จากการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมอบรมระหว่างการอบรม
- 12.2 จากแบบสอบถามการประเมินผลหลังจบโครงการ
- 12.3 จากการรายงานผลแสดงความคิดเห็นกลับมาของเยาวชนกลุ่มนี้ผ่านเว็บไซต์ “ ระฆัง ”  
([www.rakang.thaigov.go.th](http://www.rakang.thaigov.go.th))

### 13. **การขยายผล** :

เยาวชนจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในรายการเป็นปากเป็นเสียงซึ่งออกอากาศทุกวันทางสถานีโทรทัศน์ (ช่อง 9 อสมท. ทุกวันจันทร์ - อาทิตย์ เวลา 22.15 น.)

\*\*\*\*\*

## U ระยะเวลาภารกิจผู้บริหาร



### มอบเงินอุดหนุน “ อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา ”

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ประธานในพิธีมอบเงินอุดหนุนการตกแต่งอนุสรณ์สถานวีรชนประชาธิปไตย (อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา) โดยนายโคทม อาริยา รักษาการประธานกรรมการมูลนิธิ 14 ตุลา จำนวน 9,115,800 บาท ณ ศูนย์สารนิเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย



### คลินิกเอนทรานซ์ ครั้งที่ 4

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธานเปิดงาน “คลินิกเอนทรานซ์ ครั้งที่ 4” ณ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ปิ่นเกล้า โดยภายในงานจัดให้มีนิทรรศการ / แนะนำการศึกษา ตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลือกคณะวิชา สถาบันการศึกษาที่เหมาะสมกับคะแนนที่สอบได้ เมื่อเร็ว ๆ นี้



### เยี่ยมชมมหาวิทยาลัยรามคำแหง

**นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ** รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย เยี่ยมชมกิจกรรมมหาวิทยาลัยรามคำแหงพร้อมทั้งมอบนโยบาย โดยมี ศ.รังสรรค์ แสงสุข อธิการบดีพร้อมคณะผู้บริหาร/คณาจารย์ให้การต้อนรับ



### เปิดอาคารวิศวกรรมศาสตร์ 60 ปี

**นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ** รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธานในพิธีเปิดอาคารวิศวกรรมศาสตร์ 60 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยเป็นอาคารที่รองรับจำนวนนิสิต และขยายการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องในหลายสาขาวิชาใหม่ ทั้งระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา รวมทั้งหลักสูตรนานาชาติ



### ลงนามความร่วมมือ

นายประวิช รัตนเพียร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พร้อมด้วย นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ร่วมลงนามและเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและศูนย์ปฏิบัติการวิจัยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนแห่งชาติ ณ โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ



### ความร่วมมือไทย - ฝรั่งเศส

ศาสตราจารย์ ร.ต.อ. วรเดช จันทรศร ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ร่วมแถลงข่าวกับ Mr.Jacques Marcos ผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย ในโครงการความร่วมมือไทยฝรั่งเศส โดยลงนามข้อตกลงความร่วมมือด้านอุดมศึกษาและวิจัย เพื่อพัฒนาร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความรู้ ความชำนาญ นักศึกษา อาจารย์ และแนวทางบริหารมหาวิทยาลัยซึ่งกันและกัน ณ ทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อเร็ว ๆ นี้



### เรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน

ศาสตราจารย์ ร.ต.อ. วรเดช จันทรศร ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย พร้อมด้วย ศาสตราจารย์ สมศักดิ์ จักรไพวงศ์ รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา นักวิชาการทีมประเมินผลโครงการฯ และสื่อมวลชนใน ส่วนกลาง เดินทางไปตรวจเยี่ยมนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโครงการ “เรียนรู้ร่วมกัน สรรค์สร้างชุมชน” เขตพื้นที่ภาคใต้ 3 จำนวน 9 ตำบล ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง พัทลุง โดยมีมหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นสถาบันแกนที่รับผิดชอบ



### .....ติดตามข่าวสารด้านการอุดมศึกษาได้จาก....



อนุสารอุดมศึกษา  
จดหมายข่าวรายสัปดาห์

ดำเนินงานโดย

เอกสารเผยแพร่รายเดือน นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการอุดมศึกษาไทย  
เสนอข่าวสารและความเคลื่อนไหวในแวดวงอุดมศึกษา  
ข่าวสารเกี่ยวกับการกิจของ ทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด  
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย  
E-mail : intcoop@mua.go.th  
URL : www.mua.go.th



ชื่อ .....

ที่อยู่ .....

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน  
ใบอนุญาตที่ 2/2529  
ไปรษณีย์ทลานหลวง



ทบวงมหาวิทยาลัย 328 ถนนศรีอยุธยา พญาไท กรุงเทพฯ 10400